

Postoje české veřejnosti k energetické koncepci a těžbě uhlí

30. listopadu – 15. prosince 2019

M E D I A N

metodika výzkumu

Velikost vzorku	1042 respondentů ve věku 18 a více let
Termín dotazování	30. listopadu – 15. prosince 2019
Metoda sběru dat	dotazování prostřednictvím online panelu (CAWI) + osobní dotazování tazateli CAPI
Výběr respondentů	kvótní výběr s kontrolou sociodemografických kvót respondentů
Reprezentativita	výzkum je reprezentativní pro populaci České republiky ve věku 18 let a více: <ul style="list-style-type: none">• dle základních sociodemografických proměnných (pohlaví, věk, vzdělání, velikost obce,)
Realizátor a zadavatel	výzkum uskutečnila společnost MEDIAN, s.r.o. (člen SIMAR)

struktura vzorku

Pohlaví

Muž	50 %
Žena	50 %

Věková skupina

18-24 let	12 %
25-34 let	16 %
35-44 let	20 %
45-54 let	17 %
55-64 let	16 %
65 a více let	19 %

Dosažené vzdělání

Základní	13 %
Vyučen / Střední škola bez maturity	34 %
Středoškolské s maturitou	35 %
Vysokoškolské	18 %

Velikost místa bydliště

do 4 999 obyvatel	39 %
5 000 až 19 999 obyvatel	18 %
20 000 až 49 999 obyvatel	12 %
50 000 a více obyvatel	31 %

Region

Praha	12 %
Středočeský	12 %
Jihočeský	6 %
Plzeňský	5 %
Karlovarský	3 %
Ústecký	8 %
Liberecký	4 %
Královéhradecký	5 %
Pardubický	5 %
Vysočina	5 %
Jihomoravský	11 %
Olomoucký	6 %
Zlínský	6 %
Moravskoslezský	12 %

Obecné shrnutí

Z výzkumu je patrné, že česká veřejnost ukončení těžby uhlí podporuje, nicméně by volila spíše postupné ukončení v dlouhodobějším horizontu, než rychlé zastavení. Respondenti se vyslovili pro zachování regulace těžby v podobě těžebních limitů a rozhodně by současný rozsah těžby nerozšiřovali. Primární zdroj energie do budoucna by měla ČR hledat především v obnovitelných zdrojích či jaderné energii v kombinaci s obnovitelnými zdroji.

Většina dotazovaných si přeje, aby v budoucnu došlo k ukončení provozu všech uhelných elektráren. Pětina dotazovaných by si přála, aby Česká republika dospěla k tomuto stavu už do roku 2030. Při řešení případné nezaměstnanosti, která by v důsledku ukončení těžby mohla nastat, by lidé uvítali, aby stát propuštěným zaměstnancům poskytl podporu, a to zejména v oblasti rekvalifikace.

Ačkoliv ukončení těžby uhlí a ukončení provozu uhelných elektráren má dle výzkumu mezi veřejností podporu, navíc podporu má i energetika založená na obnovitelných zdrojích, občanské iniciativy, které se na tuto problematiku soustředí, nejsou veřejností příliš známé. Mezi těmi respondenty, kteří je znají, se vybrané iniciativy netěší příliš velkým sympatiím.

shrnutí hlavních výsledků I.

Většina respondentů (76 %) se vyslovila **pro odklon od** současného modelu **kombinace uhlí, jádra a obnovitelných zdrojů**, pouze 10 % by jej rádo zachovalo.

43 % respondentů **by preferovalo**, aby ČR směřovala ke **koncepti získávání energie založené** především **na obnovitelných zdrojích**. Tento model je více populární u žen a mladších respondentů.

Třetina dotázaných **by preferovala**, aby byla česká energetika založena především **na jaderné energii**.

Podle 18 % dotazovaných **by těžba uhlí měla skončit co nejdříve**.

59 % zastává názor, že by se **uhlí mělo i nadále těžit, nicméně regulovaně** pomocí tzv. těžebních limitů.

Pro zrušení regulace těžby se vyslovila **pouze 3 %** dotázaných, 8 % by uvítalo těžbu nad rámec limitů tam, kde se to ekonomicky vyplatí.

shrnutí hlavních výsledků II.

Podle 71 % by měl být v budoucnu v ČR ukončen provoz všech uhelných elektráren.

Dle 35 % není třeba stanovit konkrétní termín.

Přibližně **stejný počet** dotázaných **by konkrétní termín uvítal.**

Pětina respondentů by uvítala, **aby se těžba uhlí ukončila s rokem 2030** (10 % preferuje rok 2040, 6 % rok 2050).

Podle 81 % respondentů **by stát měl podpořit lidi, kteří** v souvislosti s ukončováním těžby uhlí **ztratí zaměstnání. Podle 55 %** by tato podpora měla spočívat např. ve **zpřístupnění rekvalifikačních kurzů.**

Podle čtvrtiny respondentů (26 %) **by stát měl** tyto lidi podpořit v ještě větší míře a **poskytnout jim komplexní záruky uplatnění a zachování životní úrovně.** Dle 9 % by stát situaci těchto lidí vůbec neměl řešit.

37 % respondentů **zná „Středoškolské stávky za klima – Fridays for Future“**, pouze **13 %** zná iniciativu „**Limity jsme my**“, v případě „**Rebelie proti vyhynutí**“ se jedná o **10 %.**

Středoškolské stávky jsou respondentům z těchto iniciativ také nejvíce sympatické.

Budoucnost získávání energií

K jakému způsobu získání energií by měla ČR směřovat

Česká veřejnost se v otázce energetiky dělí na dva hlavní tábory. O něco větší z nich **(43 %) se kloní k tomu, aby ČR směřovala k obnovitelným zdrojům energie**. Druhý, čítající třetinu respondentů, se kloní k jaderné energii s menšinovým přispěním dalších zdrojů.

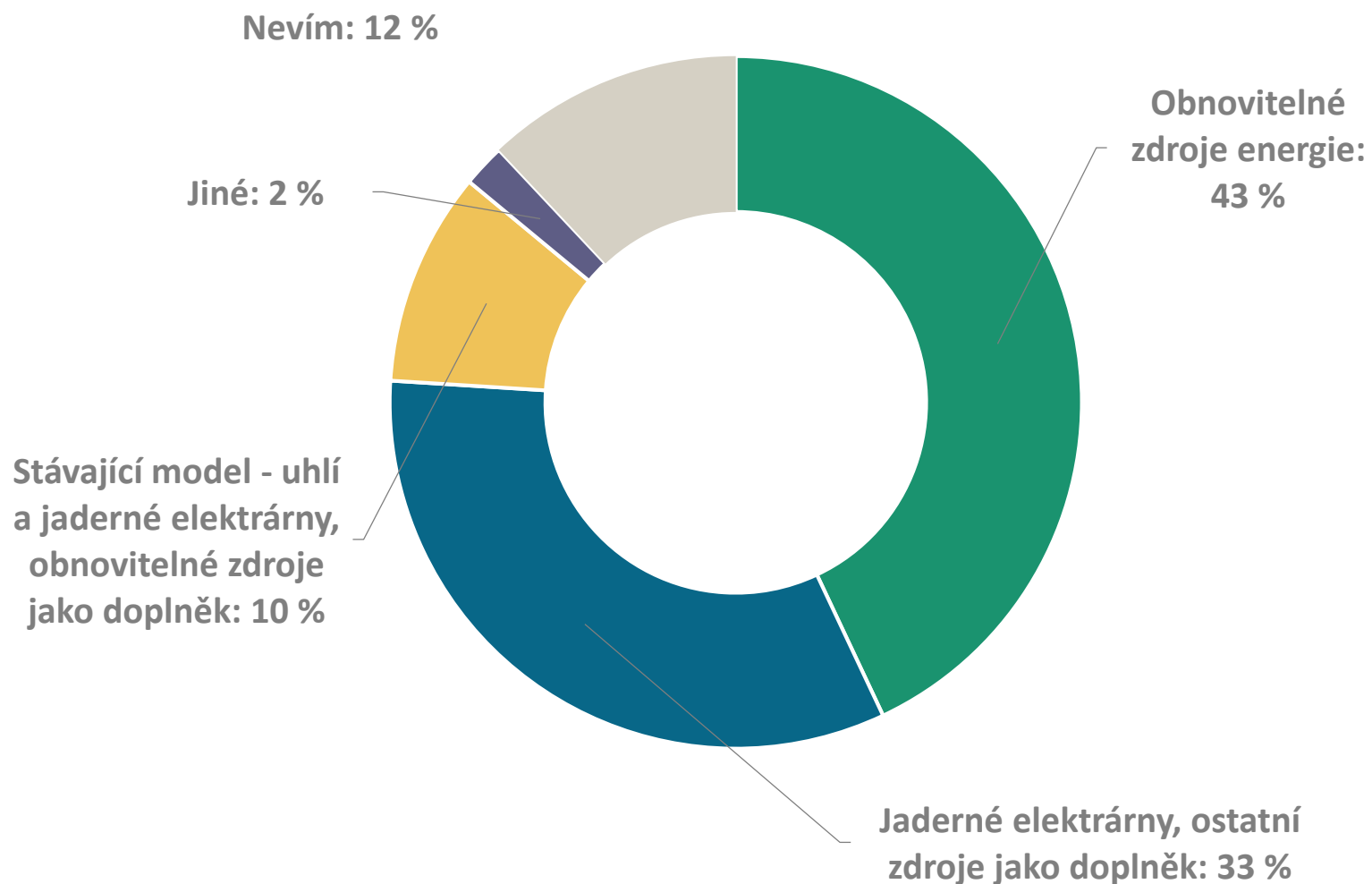
Desetina české veřejnosti by zůstala u současného modelu získávání energie, tedy kombinace uhelných a jaderných elektráren s obnovitelnými zdroji jako doplňkem.

Podpora obnovitelných zdrojů klesá s věkem respondenta a je častější u žen.

Jadernou energetiku výrazně více podporují muži než ženy (46 % ku 21 %). Tento zdroj má vyšší podporu u lidí starších 65 let.

OT: K jakému způsobu získávání energií by dle Vašeho názoru měla ČR do budoucna směřovat?

N 1042; zobrazena % odpovědí

Postoje k těžbě uhlí a její budoucnosti

Jak by měla těžba uhlí v ČR dále postupovat?

Budoucí těžba uhlí v ČR by se měla **dle většiny (59 %) respondentů držet v mezích těžebních limitů.**

Pro její ukončení v co nejdřívějším termínu je necelá pětina (18 %).

Tento postoj je **výrazněji rozšířen mezi Pražany (33 %).**

Rozšíření těžby nad rámec těžebních limitů v místech, kde to má ekonomický smysl, by podpořilo 8 % dotázaných.

Pouze minimum respondentů (3 %) by prolomilo limity a těžbu by nijak dále neregulovalo.

Pokračovat v těžbě pouze v mezích tzv. těžebních limitů

59

Co nejdříve ukončit těžbu uhlí na celém území

18

Rozšířit těžbu uhlí nad rámec těžebních limitů v místech, kde má těžba ekonomický smysl

8

Prolomit platnost těžebních limitů a těžbu nijak neregulovat

3

Nevím

12

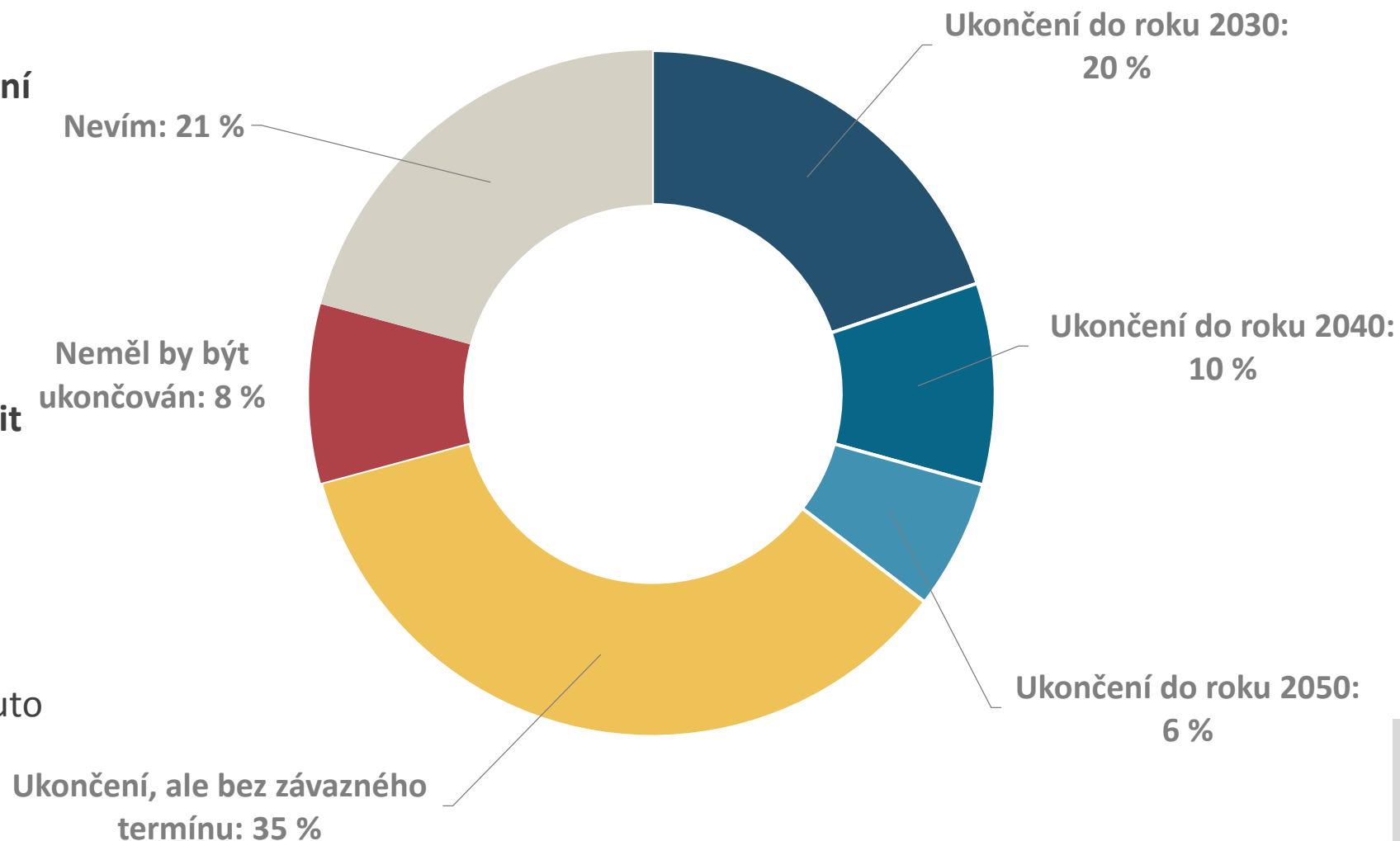
Stanovení přesného roku ukončení provozu uhelných elektráren

36 % dotázaných by stanovilo konkrétní rok pro ukončení provozu uhelných elektráren.

20 % je pro jejich zavření do 10 let, desetina do 20 let a 6 % do 30 let.

Dle 35 % všech respondentů by se provoz uhelných elektráren měl ukončit ovšem bez stanovení závazného termínu.

Minimum dotázaných (**8 %**) by provoz uhelných elektráren neukončovalo vůbec. Pětina respondentů nemá na tuto problematiku jasný názor.

OT: Mělo by podle Vás Česko stanovit přesné datum konce provozu všech uhelných elektráren na našem území, jak to učinilo například sousední Německo, a případně v jakém termínu?

N 1042; zobrazena % odpovědí

Řešení úbytku pracovních míst pro lidi pracující v sektoru těžby uhlí

Ukončení těžby uhlí s sebou nutně nese i úbytek pracovních míst v tomto sektoru. Za nejvhodnější řešení této situace považují respondenti **zpřístupnění rekvalifikačních kurzů státem pro tuto skupinu lidí (59 %)**.

Stát by měl těmto lidem **poskytnout záruku uplatnění a zachování životní úrovně dle čtvrtiny (26 %)**. Více tento názor zastávají lidé s nižším vzděláním a lidé, kteří by těžbu uhlí v budoucnu nijak neregulovali.

Samostatně a bez pomoci státu by si tyto lidé měli hledat uplatnění **dle necelé desetiny lidí (9 %)**.

Stát by měl těmto lidem zpřístupnit rekvalifikační kurzy atp.

55

Stát by měl těmto lidem poskytnout komplexní záruky uplatnění a zachování životní úrovně

26

Stát by situaci neměl řešit a tito lidé by si měli sami hledat uplatnění na běžném trhu práce

9

Nevím

10

OT: Při postupném utlumování těžby uhlí budou také ubývat pracovní místa v tomto sektoru. Jaké by podle Vás bylo nejvhodnější řešení situace těchto lidí, pokud přijdou v souvislosti s ukončením těžby o zaměstnání?

N 1042; zobrazena % odpovědí

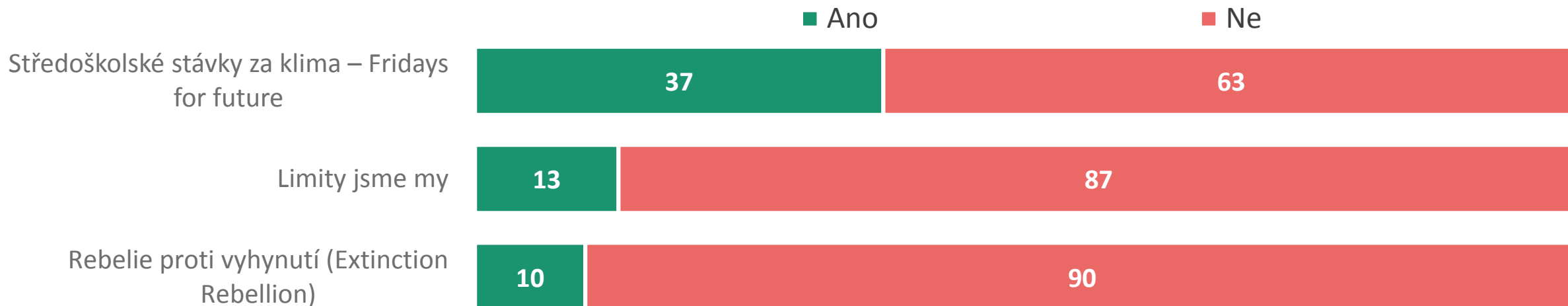
Znalost občanských iniciativ za životní prostředí

Znalost občanských iniciativ komunikujících těžbu uhlí

Ze zkoumaných občanských iniciativ **znají** respondenti **nejčastěji** „Středoškolské stávky za klima – Fridays for future“. S nimi se již někdy setkalo 37 % dotázaných.

Výrazně méně známé jsou pro ně iniciativy „Limits jsme my“ (13 %) a „Rebelie proti vyhynutí“ (10 %).

Obecně jsou iniciativy častěji známé u mladší generace 18-34 let a studentů.

OT: Slyšel/a jste někdy o následujících občanských iniciativách?

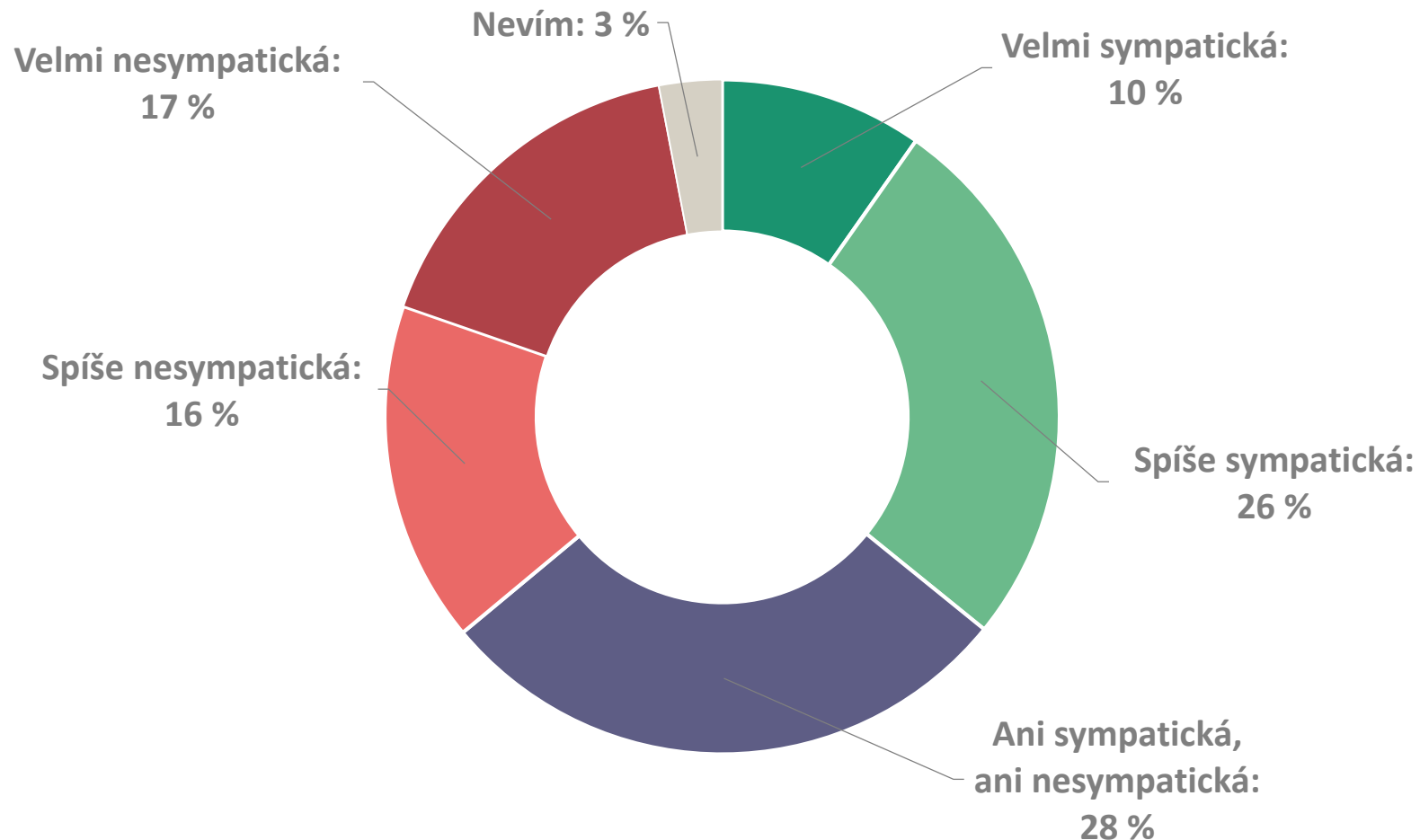
N 1042; zobrazena % odpovědí

Sympatie k občanským iniciativám: Středoškolské stávky za klima – Fridays for future

Sympatie vůči středoškolským stávkám za klima mírně převažuje nad nesympatií (36 % ku 33 %). 28 % volí neutrální hodnocení.

Projevované sympatie klesají s věkem, více sympatická je iniciativa ženám a studentům. Dále pak lidem, kteří podporují ukončení těžby uhlí na území ČR.

Nesympatická je naopak častěji těm, kteří by těžbu uhlí neregulovali vůbec či pouze minimálně.

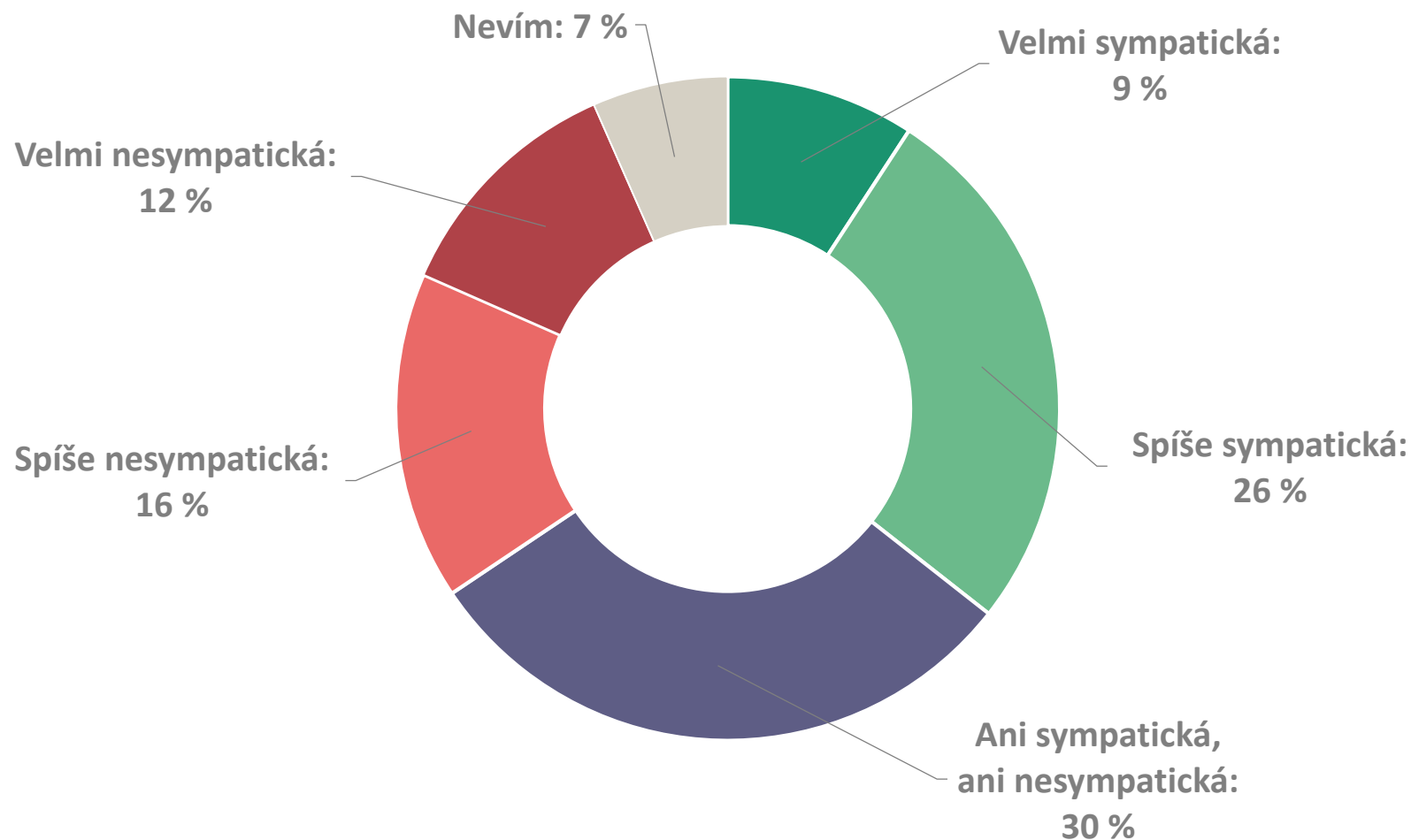
OT: Nakolik je Vám iniciativa Středoškolské stávky za klima – Fridays for future sympatická nebo nesympatická?

N 390; pouze respondenti, kteří iniciativu znají; zobrazena % odpovědí

Sympatie k občanským iniciativám: Limity jsme my

Sympatie vůči iniciativě „Limity jsme my“ jsou významněji více pozitivní, než negativní (37 % ku 28 %). Necelá třetina (30 %) volí neutrální hodnocení.

Sympatie iniciativně projevují především respondenti, kteří jsou pro ukončení těžby uhlí na území ČR.

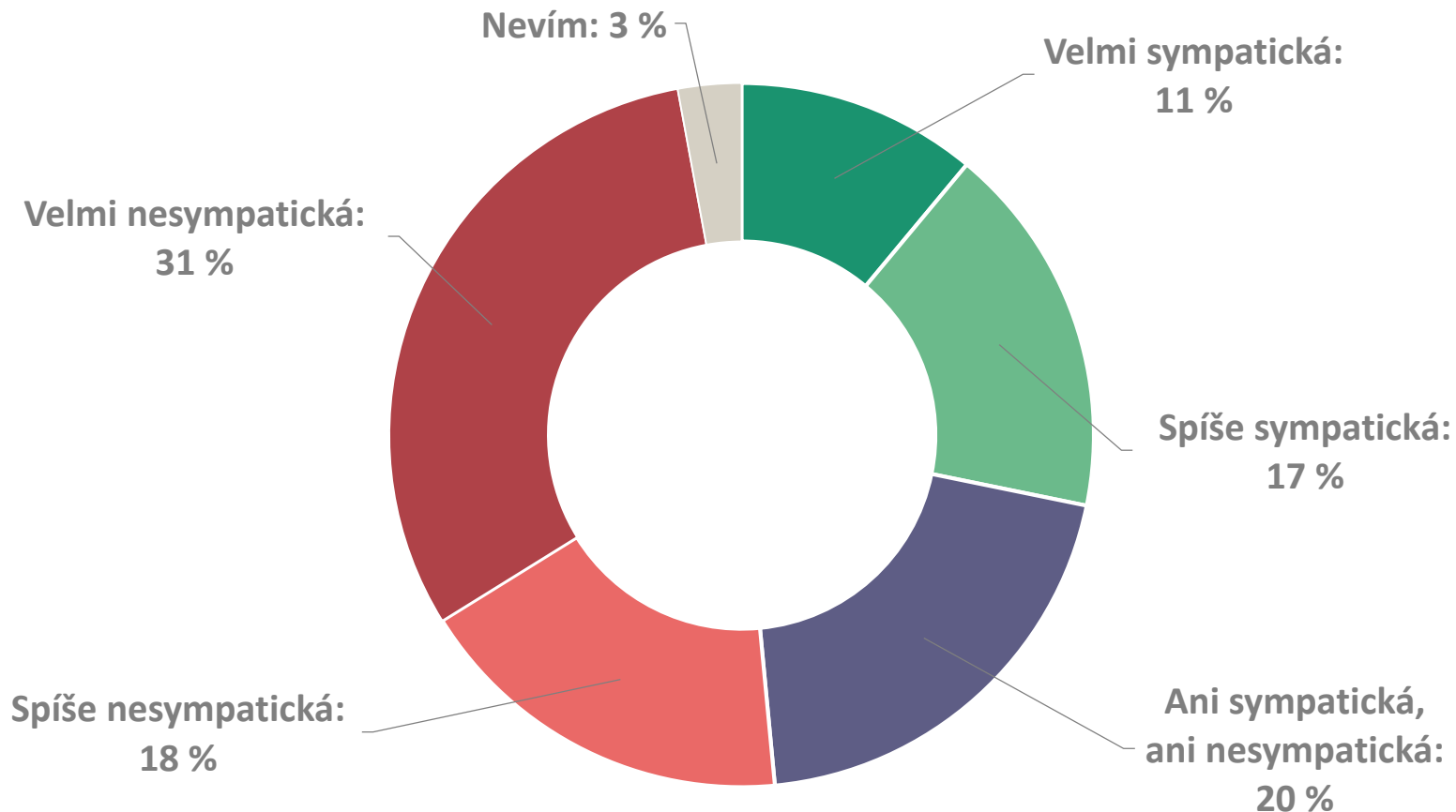
OT: Nakolik je Vám iniciativa Limity jsme my sympatická nebo nesympatická?

N 132; pouze respondenti, kteří iniciativu znají; zobrazena % odpovědí

Sympatie k občanským iniciativám: Rebelie proti vyhynutí (Extinction Rebellion)

„Rebelie proti vyhynutí“ je dotázaným respondentům významně více nesympatická (49 %) než sympatická (28 %). Pětina vůči ní zastává neutrální postoj a nekloní se ani k jedné z variant.

Nesympatie jí vyjadřují především muži, lidé ve věku 65 let a starší, důchodci a dotázaní, kteří by těžbu uhlí neregulovali vůbec či pouze minimálně.

OT: Nakolik je Vám iniciativa Rebelie proti vyhynutí (Extinction Rebellion) sympatická nebo nesympatická?

N 100; pouze respondenti, kteří iniciativu znají; zobrazena % odpovědí

M E D I A N

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

[SIMAR](#)

[ESOMAR](#)

[TGI Network](#)

kontakt

Michal Geisler

michal.geisler@median.cz

Jarmila Pilecká

jarmila.pilecka@median.cz

MEDIAN, s. r. o.
Národních hrdinů 73
190 12 Praha 9
www.median.cz
225 301 111